

ЗАТВЕРДЖУЮ
в.о. директора ГО "ІППО"
О. Ф. Новіков
10.04.2021 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА **підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Професійна** **діяльність сучасного вчителя»**

Розробник(и): ГО «ІППО» ЄДРПОУ 43771659

Рецензент(и): в.о. директора ГО "ІППО" Новіков О. Ф.

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми - Актуальність програми зумовлена потребою безперервного професійного розвитку вчителя, оновлення методик навчання, оцінювання та педагогічної взаємодії відповідно до сучасних освітніх викликів.

Цільова група: Вчителі закладів загальної середньої освіти незалежно від предметної спеціалізації.

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06-1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми - Програма має модульну структуру та реалізується у вигляді окремих освітніх циклів. У межах одного освітнього циклу слухач обирає одну або кілька тем відповідно до власних освітніх потреб. Кожна тема є логічно завершеним освітнім компонентом та може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг підвищення кваліфікації в межах одного циклу формується шляхом накопичення обраних тем і становить від 2 до 30 годин. Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Мета підвищення кваліфікації - Підвищення професійної компетентності вчителів у сфері сучасної педагогічної діяльності.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Оновлення педагогічних і методичних підходів
- Розвиток навичок оцінювання результатів навчання
- Професійна рефлексія та саморозвиток

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- педагогічна компетентність
- методична компетентність
- комунікативна компетентність
- рефлексивна компетентність

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Вчителі зможуть ефективно планувати та реалізовувати освітній процес, застосовувати сучасні методики та інструменти оцінювання.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації - Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації - Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов'язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
1	Коучинг - навичка успішного вчителя. Практика	1	1-29	2-30
2	Професійна мобільність педагогів	1	1-29	2-30
3	Профілактика емоційного вигорання вчителя.	1	1-29	2-30
4	Оцінювання під час дистанційного та змішаного навчання: інструменти Classtime та Classroom.	1	1-29	2-30
5	Здоров'я вчителя та учня: практичні прийоми захисту	1	1-29	2-30
6	Особистий розвиток вчителя: планування, дії.	1	1-29	2-30
7	Особистий розвиток вчителя: планування, дії.	1	1-29	2-30
8	Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу.	1	1-29	2-30
9	Аспекти науково-педагогічної мобільності викладачів закладу професійної освіти.	1	1-29	2-30
10	Застосування SWOT-аналізу в професійній діяльності педагога.	1	1-29	2-30
11	Технологія Веб-квест у методичному арсеналі сучасного вчителя	1	1-29	2-30
12	Комунікативна компетентність. Формування ефективного педагогічного спілкування.	1	1-29	2-30
13	Нейролінгвістичне програмування на допомогу сучасному педагогу	1	1-29	2-30
14	Створення та використання блогу, сайту в професійній діяльності вчителя.	1	1-29	2-30
15	STEM-навчання. Впровадження для вчителів.	1	1-29	2-30
16	Мікронавчання. Розвиток предметно-методичної компетентності вчителя.	1	1-29	2-30
17	Збереження психологічного та фізичного здоров'я учнів. Потреби сучасного вчителя.	1	1-29	2-30
18	Шляхи ефективної взаємодії вчитель-учень. Практичний курс.	1	1-29	2-30
19	Сервіс Microsoft Office 365 в роботі вчителя та практичного психолога.	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
20	Медіакомпетентність вчителя. YouTube, Instagram, Facebook.	1	1-29	2-30
21	Формування якостей учителя НУШ. Практичне спрямування.	1	1-29	2-30
22	Професійне мовлення педагога. Новий Український правопис.	1	1-29	2-30
23	Формування ключових професійних компетентностей вчителя. Індивідуальний освітній профайл.	1	1-29	2-30
24	Поглиблений досвід співпраці з учнями для вчителів зі стажем.	1	1-29	2-30
25	Прокрастинація. Лайфхаки для вчителя.	1	1-29	2-30
26	Профілактика та підвищення стресостійкості вчителя, вихователя.	1	1-29	2-30
27	Нові вимоги до усного та писемного мовлення педагога.	1	1-29	2-30
28	Інструменти ведення атестаційних листів для вчителів та завучів. Перехід до електронної звітності	1	1-29	2-30
29	Підвищення ефективності освітнього процесу. Тайм-менеджмент сучасного вчителя.	1	1-29	2-30
30	Як справитись зі стресом на робочому місці. Техніки та вправи для відновлення ресурсу.	1	1-29	2-30
31	Формат атестації вчителів 2025, особливості цифрової трансформації.	1	1-29	2-30
32	Конфліктологічна компетентність. Особливості педагогічної взаємодії.	1	1-29	2-30
33	Комунікативна компетентність педагога. Розвиток творчого потенціалу харизми.	1	1-29	2-30
34	Нововведення у роботі з атестаційним листом для вчителів та адміністрації.	1	1-29	2-30
35	Розвиток фахової компетентності вчителя НУШ. Ресурси для саморозвитку.	1	1-29	2-30
36	Персональний інформаційний ресурс вчителя. Єдиний освітній простір учня та викладача.	1	1-29	2-30
37	Формат атестації вчителів 2025	1	1-29	2-30
38	Інструменти командування в практиці педагога	1	1-29	2-30
39	Ораторська компетентність педагога. Формування позитивного іміджу.	1	1-29	2-30
40	Атестаційна платформа ЄАС. Перехід до електронної звітності	1	1-29	2-30
41	Продуктивний стан учнів. Сучасна казкотерапія на уроці.	1	1-29	2-30
42	Комунікативна компетентність педагога. Емоційний інтелект та особистісне зростання	1	1-29	2-30
43	Вклад педагога у розвиток креативної особистості учня.	1	1-29	2-30
44	Зростання креативності педагога. Поняття та принципи казкотерапії.	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
45	Освітні тенденції: національно-патріотичний концепт	1	1-29	2-30
46	Калейдоскоп цифрових інструментів для роботи вчителя під час воєнного стану	1	1-29	2-30
47	Сучасні методи передачі знань від учителя до учня. Моделі успішного засвоєння навчального матеріалу	1	1-29	2-30
48	Можливості Power Point у роботі сучасного вчителя	1	1-29	2-30
49	Емоційний інтелект та профілактика професійного вигорання педагога під час воєнного стану.	1	1-29	2-30
50	Психоемоційне напруження вчителя та учнів під час Воєнного стану. Методи позитивного впливу.	1	1-29	2-30
51	Мотивуюча міжособистісна взаємодія. Як тримати увагу учнів на навчанні у Воєнний час	1	1-29	2-30
52	Співпраця учнів та вчителя. Організація уроку з розвиваючим сервісом Flipgrid	1	1-29	2-30
53	Контроль емоційного стану педагога та учнів під час війни	1	1-29	2-30
54	Методи інтерактивної взаємодії на уроках дисциплін природничого циклу	1	1-29	2-30
55	Педагогіка дозвілля: позитивний імідж освітнього закладу, педагога, здобувача.	1	1-29	2-30
56	Формування цифрової компетентності педагога. Практика використання інструментів Microsoft Teams на уроках.	1	1-29	2-30
57	Особливості впливу сім'ї на формування українського національного характеру, самосвідомості та ментальності	1	1-29	2-30
58	Емоційна підтримка учнів та педагогів НУШ в умовах воєнних дій	1	1-29	2-30
59	Взаємодія вчителя з учнями та батьками. Формування українського національного характеру, самосвідомості та ментальності.	1	1-29	2-30
60	Впровадження STEM підходів на уроках Початкової школи.	1	1-29	2-30
61	Академічна доброчесність та соціалізація учнівської молоді.	1	1-29	2-30
62	Травма-інформований підхід: як побудувати підтримуюче середовище для дітей з окупованих територій.	1	1-29	2-30
63	Розвиток комунікативної компетентності педагога: ефективний діалог з учнями та колегами	1	1-29	2-30
64	Активні методи навчання: розвиток критичного мислення та творчих здібностей учнів	1	1-29	2-30
65	Виховні заходи як виклик на глобалізаційні процеси у світі: диспут, тренінг, виховна година, квест	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
66	Інтелектуальні розминки у системі інтерактивних вправ	1	1-29	2-30
67	Інтерактивні методи навчання та інструменти позитивного впливу на формування творчих здібностей учнів	1	1-29	2-30
68	Інтерактивні вправи для розвитку логічного мислення учнів на уроках	1	1-29	2-30
69	Роль позитивного мислення у формуванні зрілої особистості.	1	1-29	2-30
70	Психологічні чинники прихованого цькування в підлітковому середовищі	1	1-29	2-30
71	Використання сучасних освітніх інструментів для підвищення рівня цифрової компетентності педагога НУШ	1	1-29	2-30
72	Співпраця з батьками як елемент успішного навчання дітей з ООП	1	1-29	2-30
73	Ефективна мотивація учнів з ООП до навчання	1	1-29	2-30
74	«Тренажери для мозку». Вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення.	1	1-29	2-30
75	Практика психологічних технік у роботі з учнями НУШ. Розвиток цілеспрямованості у навчанні.	1	1-29	2-30
76	Вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення для учнів з ООП. «Тренажери для мозку».	1	1-29	2-30
77	Інтегрований підхід до моделювання, проектування та конструювання сучасного уроку в НУШ: зорієнтованість на розвиток компетентностей	1	1-29	2-30
78	Навчання в умовах воєнного конфлікту: психологічна підтримка та терапевтичне мистецтво.	1	1-29	2-30
79	Цифрова трансформація освіти: роль штучного інтелекту в модернізації навчального процесу	1	1-29	2-30
80	Розвиток міжкультурної компетентності вчителів: стратегії співпраці з батьками та учнями з різних культурних середовищ	1	1-29	2-30
81	Дитячий травматизм в період війни: діагностика, невідкладна допомога.	1	1-29	2-30
82	Створення персонального інформаційного ресурсу вчителя та наповнення його контентом	1	1-29	2-30
83	Правила ведення психологічного консультування педагогом. Розвиток навичок міжособистісної взаємодії.	1	1-29	2-30
84	Формування та розвиток предметно-методичної компетентності педагога.	1	1-29	2-30
85	Методи арт-терапії для виявлення та подолання тривожності у дітей та підлітків	1	1-29	2-30
86	Реалізація діяльнісного підходу на уроках громадянської та історичної освітньої галузі в НУШ	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
87	Вчителі в публічному просторі - рамки, правила, важливість для самоосвіти.	1	1-29	2-30
88	ТікТок для вчителя: інструменти сучасної комунікації та мотивації учнів	1	1-29	2-30
89	Публічність як ключ до успішного викладання: присутність учителя в соціальних мережах і медіа	1	1-29	2-30
90	Створення позитивного мікроклімату в школі. Впровадження арттерапевтичних методів для покращення комунікації в колективі	1	1-29	2-30
91	Сертифікація вчителів: усе, що треба знати педагогу	1	1-29	2-30
92	Драматургія в початковій школі.	1	1-29	2-30
93	Емоційна обізнаність педагога: розуміння травми як ключ до підтримки учня	1	1-29	2-30
94	Чотири методи роботи для класу, який не активний на уроці.	1	1-29	2-30
95	Безпека учнів: сучасні правила догоспітальної допомоги у воєнних реаліях.	1	1-29	2-30
96	Вмикаємо увагу: методи, які піднімають активність учнів у реальному часі.	1	1-29	2-30
97	Каністерапія як ресурс емоційної стабілізації та психофізичної підтримки дітей в освітньому середовищі	1	1-29	2-30
98	Практики емоційної підтримки дітей із залученням собак у закладах освіти.	1	1-29	2-30
99	Сертифікація вчителів простою мовою: вимоги, етапи, поради.	1	1-29	2-30
100	Від рутини до творчості: як за допомогою ШІ звільнити час для роботи з учнями.	1	1-29	2-30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Коучинг - навичка успішного вчителя. Практика

Ключові питання теми: План вебінару: Поняття коучингу. Види коучингу. Практика №1. Основні етапи коучингу. Робота з МАК. Ключові поради вчителю-коучу. Практика №2. Підсумки.

Тема 2. Професійна мобільність педагогів

Ключові питання теми: Сучасним педагогам приходится працювати в постійно змінюючому середовищі: уміти реагувати на ситуації та приймати відповідні рішення. Він повинен уміти орієнтуватися у напрямках та способах організації освітнього процесу в освітньому закладі, здатний впроваджувати оптимальні у свою професійну діяльність. Тому, основною характеристикою сучасного педагога є його професійна мобільність.

Тема 3. Профілактика емоційного вигорання вчителя.

Ключові питання теми: «Згоріти» на роботі дуже актуально для людини сучасного суспільства, особливо для того, хто за родом своєї діяльності здійснює численні й інтенсивні контакти з іншими людьми. Синдром емоційного вигорання виражається у психічній, емоційній і фізичній знеможі. Ступінь напруженості навантаження педагога сьогодні

в середньому більше, ніж у менеджерів і банкірів, генеральних директорів і президентів асоціацій. У міру збільшення стажу роботи і віку педагогів, збільшення професійного навантаження неминуче відбувається накопичення втоми, наростання тривожних переживань, зниження настрою, вегето-судинні розлади і поведінкові зриви. В результаті психологічне, фізичне та соціальне здоров'я педагога наражається на серйозну небезпеку. Що, у свою чергу, негативно впливає на всіх учасників освітнього процесу. Тренінг спрямований на - поінформування вчителів про наявні методи профілактики й боротьби зі стресом, зняття психологічної втоми; - активізацію мотиваційного компоненту у щоденній роботі та потреби у професійному вдосконаленні; - сприяння глибшому самопізнанню, особистісному зростанню та духовному добробуту.

Тема 4. Оцінювання під час дистанційного та змішаного навчання: інструменти Classtime та Classroom.

Ключові питання теми: Дистанційне навчання в період карантину не лише змусило вчителів за лічені дні перебудувати освітній процес, опанувати нові інструменти організації дистанційного навчання, навчитися вирішувати проблеми, які виникають в процесі роботи, але й дало привід замислитися над цілим рядом запитань – як ефективно налагодити зворотній зв'язок, як оцінити і чи потрібно оцінювати навчальні досягнення учнів та ряд інших. Розглянути ключові аспекти оцінювання учнів та дати відповіді на ці важливі запитання можна за допомогою Інтернет-сервісів та мережевих освітніх платформ Classtime та Classroom.

Тема 5. Здоров'я вчителя та учня: практичні прийоми захисту

Ключові питання теми: «Згоріти» на роботі дуже актуально для людини сучасного суспільства, особливо для того, хто за родом своєї діяльності здійснює численні й інтенсивні контакти з іншими людьми. Синдром емоційного вигорання виражається у психічній, емоційній і фізичній знемозі. Ступінь напруженості навантаження педагога сьогодні в середньому більше, ніж у менеджерів і банкірів, генеральних директорів і президентів асоціацій. У міру збільшення стажу роботи і віку педагогів, збільшення професійного навантаження неминуче відбувається накопичення втоми, наростання тривожних переживань, зниження настрою, вегето-судинні розлади і поведінкові зриви. В результаті психологічне, фізичне та соціальне здоров'я педагога наражається на серйозну небезпеку. Що, у свою чергу, негативно впливає на всіх учасників освітнього процесу.

Тема 6. Особистий розвиток вчителя: планування, дії.

Ключові питання теми: 1. Проблеми та їх вирішення в мотивації учнів; 2. Вмотивований вчитель - успіх дітей.

Тема 7. Особистий розвиток вчителя: планування, дії.

Ключові питання теми: 1. Проблеми та їх вирішення в мотивації учнів; 2. Вмотивований вчитель - успіх дітей.

Тема 8. Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу.

Ключові питання теми: 1. Формувальне оцінювання як інструмент підвищення якості навчання. 2. Цілепокладання та вироблення критеріїв у процесі формувального оцінювання. 3. Забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання.

Тема 9. Аспекти науково-педагогічної мобільності викладачів закладу професійної освіти.

Ключові питання теми: Важливо усвідомити, що підготовка до науково-педагогічної діяльності полягає не лише в отриманні спеціального навчання та набутті знань, але й в отриманні інформації.

Ось тут і з'являється роль індивідуальної ініціативи. Іншим важливим фактором, який впливає як на ініціативу особи щодо пошуку відповідної інформації, щодо підвищення своєї кваліфікації є мотивація. Успішна реалізація викладачем нових технологій в своїй викладацькій роботі вимагає чітко спланованого, постійного професійного розвитку та підтримки. Зміна парадигми потрібна педагогам для ефективної інтеграції, мобільності, щоб залучати студентів до навчання, зокрема дисциплін професійного зростання. Просте володіння новими технологіями не гарантує ефективного використання студентами та педагогами в освітньому процесі. Педагоги повинні володіти інноваційними прийомами, техніками, технологіями, щоб спланувати креативну стратегію управління процесом пізнання студентами нового матеріалу та набуття ними професійного досвіду. Мобільний педагог – це педагог лідер. А в чому це виявляється? У впевненості в собі під час публічних виступів, у способах побудови взаємин з оточенням, у манерах взаємодії з людьми. Це людина, яка готова відповісти на питання: «Чи готовий я переосмислити методи навчання? Чи готовий я вивчити нові ідеї та нові концепції? Чи готовий я по-новому поглянути на ту інформацію, з якою я йду до дітей, їхніх батьків, моїх колег?».

Тема 10. Застосування SWOT-аналізу в професійній діяльності педагога.

Ключові питання теми: Вже понад 50 років SWOT-аналіз залишається одним з найефективніших інструментів стратегічного планування. Найважливіше його завдання — допомогти побачити та оцінити всі чинники, що впливають на прийняття рішень, а також визначити можливості розвитку особистості чи її сфери діяльності. Існує безліч ситуацій, що передбачають застосування SWOT-аналізу: запуск стартапів, нових напрямків бізнесу; перегляд внутрішньої політики організації; розгляд варіантів та можливостей перебудови потенціалу колективу; перевірка правильності заданого курсу розвитку; покращення організаційних процесів та для загального розуміння. Сьогодні SWOT стає невід'ємною частиною освітньої діяльності, критичного мислення та продуктивності особистості, зокрема педагога. Зазначений підхід все частіше використовується для аналізу методичної роботи чи діяльності класного керівника, тенденцій у педагогіці чи реаліях освітнього процесу. SWOT-аналіз — не панацея, але є чудовим інструментом самоаналізу та прийняття рішень. За його допомогою можна визначити свої особисті сильні сторони, уразливості, над якими варто попрацювати і зовнішні чинники, що сприяють або перешкоджають досягненню мети. Адже кожен із нас прагне бути успішним!

Тема 11. Технологія Веб-квест у методичному арсеналі сучасного вчителя

Ключові питання теми: Веб-квест - це новий формат уроку та позаурочної діяльності, яка орієнтована на розвиток пізнавальної, дослідницької, творчої діяльності здобувачів освіти. Основна частина інформації під час проходження веб-квестів здобувається через ресурси інтернету. Робота учнів у такому форматі проєктної діяльності, як веб-квест, дає можливість урізноманітнити освітній процес, зробити його більш ефективним, цікавим, живим та дієвим.

Тема 12. Комунікативна компетентність. Формування ефективного педагогічного спілкування.

Ключові питання теми: Важливим складником професійної компетентності педагога є комунікативна компетентність, яка виступає духовно-моральним чинником і науковим змістом освітнього процесу, де знання педагога, гуманність, душевна щедрість, бажання зрозуміти і допомогти учаснику освітнього процесу відіграють головну роль. Комунікативна компетентність - це здатність встановлювати та підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, що включає систему внутрішніх ресурсів, необхідних для побудови ефективної комунікації в певному колі ситуацій міжособистісної взаємодії. Вона передбачає такий

рівень взаємодії з оточуючими, який дозволяє в межах своїх здібностей і соціального статусу успішно функціонувати в суспільстві, а також включає певний життєвий досвід, ерудицію, наукові знання тощо. У широкому розумінні поняття «комунікативна компетентність» розглядається як ідейно-моральна категорія, що регулює всю систему ставлень людини до природного й соціального світу, а також до самої себе як синтезу цих двох світів

Тема 13. Нейролінгвістичне програмування на допомогу сучасному педагогу

Ключові питання теми: Сучасна школа потребує новітніх методів та підвищення професійних умінь педагога

Тема 14. Створення та використання блогу, сайту в професійній діяльності вчителя.

Ключові питання теми: Час не стоїть на місці, вдосконалюється все, в тому числі і освіті. Нові реформи вимагають від вчителів використання ІКТ-технологій на уроках і в повсякденному житті. Даний тренінг допоможе Вам розібратися в механізмах роботи з блогом. Зрозуміти, що абсолютно будь-яка людина, не залежно від знань в web-програмуванні, зможе створювати власні блоги та сайти.

Тема 15. STEM-навчання. Впровадження для вчителів.

Ключові питання теми: Стрімка еволюція технологій веде до того, що незабаром найбільш популярними та перспективними на планеті фахівцями стануть програмісти, ІТ-фахівці, інженери, професіонали в галузі високих технологій і т.д. У віддаленому майбутньому з'являться професії, про які зараз навіть уявити важко, всі вони будуть пов'язані з технологією і високо технологічним виробництвом на стику з природничими науками. Особливо будуть затребувані фахівці біо- та нано-технологій.

Тема 16. Мікронавчання. Розвиток предметно-методичної компетентності вчителя.

Ключові питання теми: Реалізація освітніх завдань неможлива без створення умов, за яких дитина може і хоче навчатися. Тому проблема формування мотивації та активного залучення учнів до процесу пізнання в усі часи була та є актуальною. Дослідження показують, що діти вчаться краще, коли зосереджуються на предметі за короткий час, а практика «розбивання» великої мети на маленькі завдання набула популярності не лише як освітній тренд. Широке та ефективне запровадження мікронавчання стало можливим із поширенням Інтернет-технологій у побудові процесу навчання. А створення й надання доступу до якісних мікроуроків в Інтернеті стало надзвичайно важливим компонентом педагогічної діяльності.

Тема 17. Збереження психологічного та фізичного здоров'я учнів. Потреби сучасного вчителя.

Ключові питання теми: Сприяння збереженню психологічного та фізичного здоров'я учнів в умовах дистанційного навчання на основі теоретичних знань з психофізіології та психології творчості; надбання педагогами практичних навичок психологічного супроводу онлайн-навчання.

Тема 18. Шляхи ефективної взаємодії вчитель-учень. Практичний курс.

Ключові питання теми: огляд деяких онлайн-сервісів та інструментів, які можна використовувати для організації дистанційної роботи; ознайомлення з алгоритмом роботи та набуття практичних навичок роботи в Blogger; набуття практичних навичок зі створення блогу.

Тема 19. Сервіс Microsoft Office 365 в роботі вчителя та практичного психолога.

Ключові питання теми: Інтернет-технології сьогодні є системоутворюючим фактором розвитку інформаційного простору навчального закладу. Загальновідомо, що Інтернет – активний агент соціалізації особистості підлітків. Разом з тим, в процесі віддаленого навчання під час карантину, виокремилась категорія дітей, які не сприйняли позитивно навчання та спілкування з педагогами в онлайн середовищі. Таким чином, сучасна психолого-педагогічна служба отримала нове завдання – розробку превентивних заходів щодо ефективної Інтернет-комунікації для забезпечення якості освіти. Ми наводимо приклад практичного використання хмарного середовища шкільним психологом. Наші поради стануть в нагоді й тим педагогам, які ще не відчують себе комфортно в онлайн просторі.

Тема 20. Медіакомпетентність вчителя. YouTube, Instagram, Facebook.

Ключові питання теми: Сучасна освіта в час інформаційної доби та швидкого поширення медіаінформаційних технологій, вимагає зміни форм, методів та засобів навчання. Саме тому для учасників освітнього процесу надзвичайно важливо розвивати здатність експериментувати, інтерпретувати, перевіряти та аналізувати інформацію.

Тема 21. Формування якостей учителя НУШ. Практичне спрямування.

Ключові питання теми: Сучасна українська школа відчуває потребу в отриманні практичних знань, камінь і навичок. Ефективним методом їх формування експериментальна учнівська діяльність, яка в контексті дистанційного навчання повинна забезпечуватися в домашніх умовах.

Тема 22. Професійне мовлення педагога. Новий Український правопис.

Ключові питання теми: Як правильно утворювати та вживати фемінітиви в офіційно-діловому, науковому, публіцистичному і розмовному стилях? Чому фемінітиви можуть не сприйматися? Навіщо вживати фемінітиви?

Тема 23. Формування ключових професійних компетентностей вчителя. Індивідуальний освітній профайл.

Ключові питання теми: Постійна самоосвіта для освітян є головною запорукою успішної вчительської праці. Повсюдність та швидкість технологічних змін і зростання обсягу знань та інформації вимагають організації індивідуального освітнього маршруту. Сьогодні для професійного розвитку педагога в країні створені всі умови. Черга за педагогами, яким потрібно зробити певні зусилля, покинути «зону комфорту» та спробувати побудувати власну освітню траєкторію. І станеться це не через «накази зверху» або загрозу сертифікації, а завдяки нашим дітям – багато з них давно обігнали деяких вчителів. Готова надати всім зацікавленим рекомендації щодо до розробки власного освітнього маршруту.

Тема 24. Поглиблений досвід співпраці з учнями для вчителів зі стажем.

Ключові питання теми: Що доцільно врахувати випускникам педагогічних закладів освіти: теорія та практика • Спілкуємося з керівництвом закладу освіти • Знайомство з колегами • Ваш перший урок/перше заняття – Рубікон перейдено • Топові способи вивести вчителя з рівноваги та як цього уникнути • Підсумовуємо: в українській освіті працювати можна і потрібно

Тема 25. Прокрастинація. Лайфхаки для вчителя.

Ключові питання теми: Прокрастинація є знайомим для кожної людини явищем, яке може виникнути будь-коли: при виконанні професійних обов'язків, під час навчання, при вирішенні поточних завдань. Його ігнорування може призвести до досить негативних наслідків, тому слід вчасно вжити заходів, які допоможуть подоланню феномену.

Тема 26. Профілактика та підвищення стресостійкості вчителя, вихователя.

Ключові питання теми: Чинити опір стресам сьогодні, уміння переводити кризу в ресурс і зберігати внутрішній баланс та позитивний мікроклімат в освітній установі.

Тема 27. Нові вимоги до усного та писемного мовлення педагога.

Ключові питання теми: 1. Категорія відмінка іменників. 2. Основні значення відмінків іменників. 3. Відмінювання іменників утворення форми кличного відмінка іменників, особливості відмінювання чоловічих та жіночих прізвищ. 4. Аналіз типових граматичних помилок у професійному мовленні педагогів.

Тема 28. Інструменти ведення атестаційних листів для вчителів та завучів. Перехід до електронної звітності

Ключові питання теми: -

Тема 29. Підвищення ефективності освітнього процесу. Тайм-менеджмент сучасного вчителя.

Ключові питання теми: Програма спрямована на розвиток професійного самовдосконалення педагогів в умовах неперервної освіти і сучасних тенденцій економіки «суспільства знань». Цей процес сприяє розвитку у вчителів здатності до навичок самоорганізації, практичного оволодіння динамікою навичок самоменеджменту для ефективної педагогічної діяльності.

Тема 30. Як справитись зі стресом на робочому місці. Техніки та вправи для відновлення ресурсу.

Ключові питання теми: Наше життя сповнене стресів щодня. І від того наскільки людина вміє справлятися зі стресом залежить наскільки продуктивною буде її діяльність. А педагогам це вкрай необхідно, тому що щодня ми працюємо з дітьми, батьками педагогами і треба вміти швидко відновлюватись, знаходити ресурс

Тема 31. Формат атестації вчителів 2025, особливості цифрової трансформації.

Ключові питання теми: -

Тема 32. Конфліктологічна компетентність. Особливості педагогічної взаємодії.

Ключові питання теми: Робота вчителя передбачає спілкування та роботу з людьми. Тому навички виходу з конфлікту є надзвичайно важливими для ефективної професійної реалізації

Тема 33. Комунікативна компетентність педагога. Розвиток творчого потенціалу харизми.

Ключові питання теми: Актуалізація поняття 'харизми', як ресурсу особистого бренду. Розкриття творчого потенціалу харизми, через такі напрямки ресурсної арт-терапії, як мовна креативність, фото - терапія, арт- моделювання.

Тема 34. Нововведення у роботі з атестаційним листом для

вчителів та адміністрації.

Ключові питання теми: 2

Тема 35. Розвиток фахової компетентності вчителя НУШ. Ресурси для саморозвитку.

Ключові питання теми: Сутність поняття Змістові аспекти асертивної поведінки вчителя НУШ Методичні аспекти формування і самодіагностики асертивної поведінки вчителя НУШ Процесуальні аспекти асертивної поведінки у взаємодії із здобувачами ЗЗСО Особливості асертивної поведінки через партнерство учителя НУШ і батьків учнів Корисні ресурси для саморозвитку

Тема 36. Персональний інформаційний ресурс вчителя. Єдиний освітній простір учня та викладача.

Ключові питання теми: Сучасний вчитель бажає максимально отримати практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з сучасними онлайн інструментами, зокрема освоїти інструментарій Google сайтів та розглянути перспективи використання власного сайту-портфоліо в освітньому процесі в умовах змішаного навчання

Тема 37. Формат атестації вчителів 2025

Ключові питання теми: -

Тема 38. Інструменти командоутворення в практиці педагога

Ключові питання теми: У програмі окреслено умови, етапи, методи й прийоми формування команди, зазначено та проаналізовано основні заходи щодо створення позитивної атмосфери під час групової роботи.

Тема 39. Ораторська компетентність педагога. Формування позитивного іміджу.

Ключові питання теми: Поняття самопрезентації та її важливості в сучасному світі. Оговорення процесу створення образу педагога. Оволодіння спеціально організованими інструментами по створенню і просуванню свого професійного іміджу: самопрезентація і самореклама, , позиціонування і ін.

Тема 40. Атестаційна платформа ЄАС. Перехід до електронної звітності

Ключові питання теми: -

Тема 41. Продуктивний стан учнів. Сучасна казкотерапія на уроці.

Ключові питання теми: Казкотерапія, види казок, функції казок, терапевтична казка, релаксаційна казка, психологічно-повчальна казка, психотерапевтична казка

Тема 42. Комунікативна компетентність педагога. Емоційний інтелект та особистісне зростання

Ключові питання теми: Поняття, зміст психологічної компетентності та «емоційного інтелекту». Психолого-педагогічні умови розвитку емоційного інтелекту. Використання психологічних методів розвитку емоційного інтелекту дітей.

Тема 43. Вклад педагога у розвиток креативної особистості учня.

Ключові питання теми: Креативність є однією із топових навичок, оголошених Всесвітнім економічним форумом. Проте сучасна освіта загалом та школа зокрема відчуває гостру потребу в отриманні практичних знань та умінь, чітких системних кроків розвитку

креативного мислення учнів як під час уроків так і у позакласній діяльності. Запровадження практичних заходів задля розвитку креативності кожної особистості, яка б інтуїтивно відчувала, що потрібно для створення нової ідеї, рішення складного завдання: додати одну деталь або перевернути все догори ногами, придумати принципово нове або розібрати і скласти по-іншому щось вже звичне чи діяти усупереч поширеним стереотипам.

Тема 44. Зростання креативності педагога. Поняття та принципи казкотерапії.

Ключові питання теми: Казкотерапія, види казок, функції казок, терапевтична казка, релаксаційна казка, психологічно-повчальна казка, психотерапевтична казка

Тема 45. Освітні тенденції: національно-патріотичний концепт

Ключові питання теми: Під час зустрічі обговоримо кейси з розвитку в учнів національно-патріотичного виховання як ключового в сучасних умовах

Тема 46. Калейдоскоп цифрових інструментів для роботи вчителя під час воєнного стану

Ключові питання теми: Цифрова компетентність - одна з ключових в наш час онлайн-технологій та тотального переходу на дистанційне навчання та роботу, володіння цифровими технологіями важливе для педагогів. Важливо розуміти цифрову реальність сучасного світу, вміти поєднувати з навчальним процесом, розуміти мотиви учнів задля включення в ефективний процес навчання.

Тема 47. Сучасні методи передачі знань від учителя до учня. Моделі успішного засвоєння навчального матеріалу

Ключові питання теми: 1. Особливості застосування НЛП-технік в освітньому процесі 2. Якісна передача знань від учителя до учня 3. Методологія використання і створення мовних моделей задля успішного засвоєння навчального матеріалу

Тема 48. Можливості Power Point у роботі сучасного вчителя

Ключові питання теми: Прості кроки та цікаві ідеї для створення презентацій; Як класичні інтелектуальні ігри трансформувати в презентації? Спорт на уроках літератури? Створення гри «Літературний футбол». Як застосовувати інтерактивні презентації-ігри, не перетворивши урок на гру?

Тема 49. Емоційний інтелект та профілактика професійного вигорання педагога під час воєнного стану.

Ключові питання теми: Визначення рівня розвитку емоційного інтелекту. Опанування навичками самоаналізу емоцій, управління емоціями, усвідомленого реагування, позитивного впливу на емоційний стан суб'єктів освітнього процесу. Розвиток здатності регулювати психофізичний стан, запобігати стресу, знімати психоемоційне напруження.

Тема 50. Психоемоційне напруження вчителя та учнів під час Воєнного стану. Методи позитивного впливу.

Ключові питання теми: Визначення рівня розвитку емоційного інтелекту. Опанування навичками самоаналізу емоцій, управління емоціями, усвідомленого реагування, позитивного впливу на емоційний стан суб'єктів освітнього процесу. Розвиток здатності регулювати психофізичний стан, запобігати стресу, знімати психоемоційне напруження. Розвиток лідерських якостей

Тема 51. Мотивуюча міжособистісна взаємодія. Як тримати увагу учнів на навчанні у Воєнний час

Ключові питання теми: Мотивація учнів до навчання є однією із актуальніших тем сьогодення. Безумовно, що це питання повинно розглядатися комплексно. По-перше, роль формування мотивації у дитини з боку батьків та її оточення, по-друге - з боку індивідуальних особливостей самої дитини. Також неможливо заперечувати роль шкільного середовища та особисто вчителя, що впливає на інтерес та мотивацію до навчального процесу у дитини.

Тема 52. Співпраця учнів та вчителя. Організація уроку з розвиваючим сервісом Flipgrid

Ключові питання теми: Сучасна школа вимушено перейшла переважно на змішаний або дистанційний формат навчання. Сервіс Flipgrid допоможе розвинути, перевірити мовлення учнів. Яскравий інтерфейс та можливості зацікавлять дітей до навчання.

Тема 53. Контроль емоційного стану педагога та учнів під час війни

Ключові питання теми: Формування здоров'язбережувальної психологоемоційної підтримки дітей в умовах війни

Тема 54. Методи інтерактивної взаємодії на уроках дисциплін природничого циклу

Ключові питання теми: Час не стоїть на місці. Педагоги мають вміти швидко адаптуватись до знім та нових вимог до організації навчального процесу. Та і діти зараз зовсім не такі, якими ми були раніше. Тому і методи роботи з ними мають бути новими. Учням важко довго зосереджувати увагу на одному виду діяльності, вони не хочуть розв'язувати задачі та вправи, а з кишені так і манить непройдений рівень улюбленої гри у телефоні. Як їх зацікавити? Як складне зробити максимально доступним? Як змотивувати до самоосвіти? Про це поговоримо на вібінарі.

Тема 55. Педагогіка дозвілля: позитивний імідж освітнього закладу, педагога, здобувача.

Ключові питання теми: Педагогіка дозвілля у контексті іміджу закладу освіти: цінності-сенси у місії школи; чек-лист педагогічно доцільної організації різних форм дозвілля учасників освітнього процесу; рекомендації до організації дозвіллевих івентів у контексті корпоративної і персональної репутації

Тема 56. Формування цифрової компетентності педагога. Практика використання інструментів Microsoft Teams на уроках.

Ключові питання теми: Microsoft Teams - це корпоративна платформа, яка включає чат, онлайн-зустрічі, програми, обмін та спільну роботу над файлами. Платформа може замінити Zoom, Google Docs, Google Meet, Slack, Trello та інші інструменти.

Тема 57. Особливості впливу сім'ї на формування українського національного характеру, самосвідомості та ментальності

Ключові питання теми: Етнопсихологія сімейних стосунків, особливості українського етносу, формування українського національного характеру, української самосвідомості

Тема 58. Емоційна підтримка учнів та педагогів НУШ в умовах воєнних дій

Ключові питання теми: На сьогоднішній день - у складний період воєнного стану українські педагоги продовжують освітній процес. Професійний портрет педагога набуває нової якості - психологічної

спроможності. Емоційна складова педагогічної діяльності все більше привертає до себе уваги; емоційна підтримка учнів потребує злагодженої роботи педагогів і батьків.

Тема 59. Взаємодія вчителя з учнями та батьками. Формування українського національного характеру, самосвідомості та ментальності.

Ключові питання теми: Етнопсихологія сімейних стосунків, особливості українського етносу, формування українського національного характеру, української самосвідомості

Тема 60. Впровадження STEM підходів на уроках Початкової школи.

Ключові питання теми: Сьогодні у світі відбуваються глобальні трансформації в різних напрямках, які вимагають швидких реальних змін від людини, яка навчає та яка навчається. Перспективним напрямом роботи в освітній галузі є впровадження STEM-освіти. STEM орієнтований підхід до навчання сприяє популяризації серед учнів початкових класів підвищенню поінформованості про можливості їх майбутньої професії та формуванню стійкої мотивації у вивченні дисциплін, на яких ґрунтується STEM-освіта. Цей напрям якнайкраще сприяє реалізації єдиної мети підготовки творчої особистості в початковій освіті, здатної швидко реагувати на соціальні й технічні зміни й критично мислити в будь-якій життєвій ситуації. Програма наводить приклади практичного втілення елементів STEM-освіти.

Тема 61. Академічна доброчесність та соціалізація учнівської молоді.

Ключові питання теми: правова свідомість учасників освітнього процесу: поняття, види, шляхи формування; професійна і наукова правосвідомість - площина академічної доброчесності і усвідомленої відповідальності в освіті; правова культура: складники, процесуальні аспекти.

Тема 62. Травма-інформований підхід: як побудувати підтримуюче середовище для дітей з окупованих територій.

Ключові питання теми: 1. Поняття травма-інформованого навчання 2. Рівні організації травма-інформованого середовища у закладі освіти 3. Приклади шкільної документації для організації травма-інформованого середовища закладу освіти

Тема 63. Розвиток комунікативної компетентності педагога: ефективний діалог з учнями та колегами

Ключові питання теми: 1. Ефективне навчання: чи можливо когось навчити? 2. Створення умов для навчання 3. Ефективний діалог в освітньому процесі 4. Розвиток комунікативної компетентності педагога

Тема 64. Активні методи навчання: розвиток критичного мислення та творчих здібностей учнів

Ключові питання теми: Сучасний світ потребує від людини швидкої адаптації до швидкоплинних змін. Величезна кількість інформації, яка щохвилини заповнює наш інфопростір вимагає ретельного фільтрування та відбору. Серед масовості джерел інформації є потреба обирати ті, що є надійними. Для чіткої громадянської позиції є важливим вміння мислити критично. З цим не народжуються. Але це навичка, що дає можливість пристосовуватися до навколишнього середовища, її можна опанувати. Нею можна користуватися все життя. І після школи. Не менш важливим є творчий підхід до вирішення життєвих питань, тому творчі здібності потребують розвитку. Це сприятиме самореалізації учнів, стійкості до стресів та пізнання себе.

Тема 65. Виховні заходи як виклик на глобалізаційні процеси у світі: диспут, тренінг, виховна година, квест

Ключові питання теми: Сучасні школярі зорієнтовані на кліпове сприйняття інформації, упереджено ставляться до будь-яких форм та видів робіт, оскільки сприймають їх як непотрібне використання вільного часу, застарілий формат, що лишився від радянщини. Тому саме інноваційні форми квест, тренінг, диспут здатні пробудити інтерес до виховних заходів, зберегти їх самоідентифікацію, незважаючи на засилля глобалізаційних тенденцій.

Тема 66. Інтелектуальні розминки у системі інтерактивних вправ

Ключові питання теми: Види розминок: айсбрекери, енерджайзери, рефлексійні. Інтелектуальні розминки у системі інтерактивних вправ. Групова динаміка. Типи інтелектуальних розминок. Організація простору й часу

Тема 67. Інтерактивні методи навчання та інструменти позитивного впливу на формування творчих здібностей учнів

Ключові питання теми: Види розминок: айсбрекери, енерджайзери, рефлексійні. Інтелектуальні розминки у системі інтерактивних вправ. Групова динаміка. Типи інтелектуальних розминок. Організація простору й часу

Тема 68. Інтерактивні вправи для розвитку логічного мислення учнів на уроках

Ключові питання теми: Види розминок: айсбрекери, енерджайзери, рефлексійні. Інтелектуальні розминки у системі інтерактивних вправ. Групова динаміка. Типи інтелектуальних розминок. Організація простору й часу

Тема 69. Роль позитивного мислення у формуванні зрілої особистості.

Ключові питання теми: Сучасна школа відчуває потребу в отриманні нових знань і умінь, практичних психологічних технік у роботі з учнями, чітких та зрозумілих алгоритмів роботи, що допоможе якісно та кваліфіковано надавати допомогу учням

Тема 70. Психологічні чинники прихованого цькування в підлітковому середовищі

Ключові питання теми: □ розглянути поняття цькування та визначити різницю між цькуванням та шкільним конфліктом; □ проаналізувати типи цього феномену: фізичне, психологічне, економічне, сексуальне, кіберцькування; □ з'ясувати основні групи учасників та учасниць цькування в підлітковому колективі НУШ; □ визначити домінуючі мотиви вчинення цього виду насильства; □ розібрати типові помилки та труднощі, що виникають у роботі із цькуванням у НУШ; □ ознайомити з інструментами та техніками протидії цькуванню в НУШ.

Тема 71. Використання сучасних освітніх інструментів для підвищення рівня цифрової компетентності педагога НУШ

Ключові питання теми: -Компетентнісний потенціал застосування сервісів та технологій в освітньому процесі -Шляхи та інструменти наскрізної реалізації діяльнісного навчання -Організація навчальних досліджень

Тема 72. Співпраця з батьками як елемент успішного навчання дітей з ООП

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі 3. Співпраця з батьками як елемент успішного навчання дітей з ООП

Тема 73. Ефективна мотивація учнів з ООП до навчання

Ключові питання теми: 1. Створення безпечного інклюзивного середовища 2. Підтримка дітей з ООП в освітньому процесі 3. Ефективна мотивація учнів з ООП до навчання

Тема 74. «Тренажери для мозку». Вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення.

Ключові питання теми: Програма складатиметься з 2-х блоків. У першому блоці розберемося, навіщо для дітей розвиток міжпівкульної взаємодії та як це впливає на інтелектуальний розвиток. □У другому блоці детально розглянемо нейроігри та нейроакробатики, які можна включати в структуру уроку для покращення пам'яті, уваги, мислення.

Тема 75. Практика психологічних технік у роботі з учнями НУШ. Розвиток цілеспрямованості у навчанні.

Ключові питання теми: Сучасна школа відчуває потребу в отриманні нових знань і умінь, практичних психологічних технік у роботі з учнями, чітких та зрозумілих алгоритмів роботи, що допоможе якісно та кваліфіковано надавати допомогу учням

Тема 76. Вправи на розвиток уваги, пам'яті, мислення для учнів з ООП. «Тренажери для мозку».

Ключові питання теми: Програма складатиметься з 2-х блоків. У першому блоці розберемося, навіщо для дітей розвиток міжпівкульної взаємодії та як це впливає на інтелектуальний розвиток. □У другому блоці детально розглянемо нейроігри та нейроакробатики, які можна включати в структуру уроку для покращення пам'яті, уваги, мислення.

Тема 77. Інтегрований підхід до моделювання, проєктування та конструювання сучасного уроку в НУШ: зорієнтованість на розвиток компетентностей

Ключові питання теми: Стратегічним вектором сучасної національної освіти є впровадженням інтегрованого підходу у формуванні змісту та організації компетентнісно орієнтованого навчання. Даний підхід передбачає об'єднання в цілісність знань про живу природу на основі концептуальних ідей, теорій та загальних закономірностей природи, екології збереження, періодичності та направленості процесів до рівноважного стану, що є необхідною умовою продуктивності знань учнів.

Тема 78. Навчання в умовах воєнного конфлікту: психологічна підтримка та терапевтичне мистецтво.

Ключові питання теми: особливості навчання в умовах воєнного конфлікту, принципи психологічної підтримки, ресурс терапевтичного мистецтва для створення сприятливого психо-емоційного середовища під час занять і самостійної навчальної діяльності, потенціал графічних редакторів, нетрадиційних технік малювання.

Тема 79. Цифрова трансформація освіти: роль штучного інтелекту в модернізації навчального процесу

Ключові питання теми: В ході вебінару педагоги ознайомляться з методикою застосування нейронних мереж для розробки мультимедійного контенту, графіки, відео та анімації.

Тема 80. Розвиток міжкультурної компетентності вчителів: стратегії співпраці з батьками та учнями з різних культурних середовищ

Ключові питання теми: Повномасштабна війна призвела до змін у сталих середовищах. Багато людей змушені покинути свої домівки та переселитися в інше місце. Перед учителями як ніколи гостро стоять задачі адаптації та інтеграції різних родин у шкільну спільноту.

Навчальну програму створено таким чином, щоб забезпечити спільне бачення проблеми усіма учасниками освітнього процесу та дати можливість організувати процес так, щоб усі його учасники почувалися комфортно та могли працювати ефективно.

Тема 81. Дитячий травматизм в період війни: діагностика, невідкладна допомога.

Ключові питання теми: організація освітнього процесу в період війни потребує уваги педагогів до діагностики, вміння і навиків надавати медичної допомоги, пов'язаної із застосуванням мінно-вибухової травми

Тема 82. Створення персонального інформаційного ресурсу вчителя та наповнення його контентом

Ключові питання теми: Сучасний вчитель бажає максимально отримати практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з сучасними онлайн інструментами, зокрема освоїти інструментарій конструктора для створення сайту та наповнення його контентом, розглянути перспективи їх використання в освітньому процесі в умовах змішаного навчання

Тема 83. Правила ведення психологічного консультування педагогом. Розвиток навичок міжособистісної взаємодії.

Ключові питання теми: 1. Психологічні принципи надання психологічної допомоги 2. Труднощі та типові помилки психологічного консультування 3. Тип помилок у психологічному консультуванні 4. Загальні правила ведення психологічного консультування

Тема 84. Формування та розвиток предметно-методичної компетентності педагога.

Ключові питання теми: Мета і завдання вивчення курсу літератури НУШ. Інтеграція курсу літератур та літератури з іншими предметами. Оновлення списку літератури згідно з Держстандартом. Мотивація та робота з цінностями. Література як життєвий тренінг. ШІ на уроках літератури. Читацькі щоденники. Нові технології.

Тема 85. Методи арт-терапії для виявлення та подолання тривожності у дітей та підлітків

Ключові питання теми: Методи арт-терапії в роботі з подолання тривожності у дітей та підлітків

Тема 86. Реалізація діяльнісного підходу на уроках громадянської та історичної освітньої галузі в НУШ

Ключові питання теми: Реформа освіти вимагає від вчителів пошуку нових методів навчання, що ґрунтуються на діяльнісній методології. Адже саме діяльнісний підхід ставить учнів у центр освітнього процесу, забезпечують їх суб'єктність проти пасивного сприймання інформації - «простого запам'ятовування». Саме діяльнісний підхід є одним з головних інструментів реалізації Концепції Нової української школи, механізмом запровадження Державного стандарту базової середньої освіти на всіх циклах навчання - адаптаційному 5-6 класи та базовому предметному 7-9 класи.

Тема 87. Вчителі в публічному просторі - рамки, правила, важливість для самоосвіти.

Ключові питання теми: Сучасна школа не може стояти осторонь соціальних мереж, проявлення себе в публічному просторі. Мій вчитель був на науковій конференції!- учня сучасної української школи, а тим паче НУШ, тим не лише не мотивуєш, а і взагалі не звернеш увагу ні на вчителя, ні на його предмет. Мій вчитель веде блог!- вже тепліше. Мій вчитель знімає ТікТок- зовсім тепло. Мого вчителя показали по

телебаченню/записали у передачі на Ютуб- зовсім гаряче. Чому сучасний вчитель просто фізично більше не може лишатися в інформаційній бульбашці, якщо він, звісно, хоче бути успішним- поговоримо на нашій зустрічі.

Тема 88. ТікТок для вчителя: інструменти сучасної комунікації та мотивації учнів

Ключові питання теми: Сучасна школа не може стояти осторонь соціальних мереж, проявлення себе в публічному просторі. Мій вчитель був на науковій конференції!- учня сучасної української школи, а тим паче НУШ, тим не лише не мотивуєш, а і взагалі не звернеш увагу ні на вчителя, ні на його предмет. Мій вчитель веде блог!- вже тепліше. Мій вчитель знімає ТікТок- зовсім тепло. Мого вчителя показали по телебаченню/записали у передачі на Ютуб- зовсім гаряче. Чому сучасний вчитель просто фізично більше не може лишатися в інформаційній бульбашці, якщо він, звісно, хоче бути успішним- поговоримо на нашій зустрічі.

Тема 89. Публічність як ключ до успішного викладання: присутність учителя в соціальних мережах і медіа

Ключові питання теми: Сучасна школа не може стояти осторонь соціальних мереж, проявлення себе в публічному просторі. Мій вчитель був на науковій конференції!- учня сучасної української школи, а тим паче НУШ, тим не лише не мотивуєш, а і взагалі не звернеш увагу ні на вчителя, ні на його предмет. Мій вчитель веде блог!- вже тепліше. Мій вчитель знімає ТікТок- зовсім тепло. Мого вчителя показали по телебаченню/записали у передачі на Ютуб- зовсім гаряче. Чому сучасний вчитель просто фізично більше не може лишатися в інформаційній бульбашці, якщо він, звісно, хоче бути успішним- поговоримо на нашій зустрічі.

Тема 90. Створення позитивного мікроклімату в школі. Впровадження арттерапевтичних методів для покращення комунікації в колективі

Ключові питання теми: Сучасна школа потребує ефективного психологічного супроводу учасників освітнього процесу

Тема 91. Сертифікація вчителів: усе, що треба знати педагогу

Ключові питання теми: Незважаючи на те, що сертифікація й атестація вчителів наразі існують як дві паралельні процедури, мета сертифікації є принципово іншою — виявити й заохотити педагогічних працівників, що мають високий рівень педагогічної майстерності, володіють методиками компетентнісного навчання, новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню. Сертифікація, з одного боку, спрямована на формування нової генерації вчителів — своєрідних «агентів змін», а з іншого — слугує одним з інструментів зовнішнього оцінювання й удосконалення якості освіти. Розглянемо детальніше особливості процедури сертифікації.

Тема 92. Драматургія в початковій школі.

Ключові питання теми: Зміст програми будується навколо формування моральних і соціальних цінностей через інтерактивний і креативний підхід, де сучасні проблеми стають основою для дитячого розуміння світу.

Тема 93. Емоційна обізнаність педагога: розуміння травми як ключ до підтримки учня

Ключові питання теми: Сучасна школа потребує чіткого уявлення про ментальне здоров'я учнів. Вчитель може бути тією проміжною ланкою, яка може виявляти ментальні проблеми дітей

Тема 94. Чотири методи роботи для класу, який не активний на уроці.

Ключові питання теми: Презентація чотирьох ефективних методів, що допомагають активізувати пасивний клас: створення мотивації, організація взаємодії, використання елементів гри та рухових технік для підвищення залученості учнів.

Тема 95. Безпека учнів: сучасні правила догоспітальної допомоги у воєнних реаліях.

Ключові питання теми: Сучасні реалії війни акцентують увагу на вмінні розпізнавання травми різного генезу та потребують зосередженості учасників освітнього процесу на практичних навичках надання догоспітальної медичної допомоги.

Тема 96. Вмикаємо увагу: методи, які піднімають активність учнів у реальному часі.

Ключові питання теми: Презентація чотирьох ефективних методів, що допомагають активізувати пасивний клас: створення мотивації, організація взаємодії, використання елементів гри та рухових технік для підвищення залученості учнів.

Тема 97. Каністерапія як ресурс емоційної стабілізації та психофізичної підтримки дітей в освітньому середовищі

Ключові питання теми: Програма присвячена актуальним викликам сучасного освітнього середовища, пов'язаним зі зростанням емоційного напруження, перевантаження та зниження психофізичної стійкості дітей. У межах програми розглядається каністерапія як науково обгрунтований ресурс емоційної стабілізації та підтримки психофізичного розвитку дітей, що може бути інтегрований в освітній процес за умови дотримання професійних, етичних і безпекових принципів. Особливу увагу приділено розумінню механізмів впливу взаємодії дитини з собакою, визначенню можливостей і меж застосування методу в закладах освіти, а також ролі педагога у створенні безпечного середовища підтримки та відновлення емоційної рівноваги учнів.

Тема 98. Практики емоційної підтримки дітей із залученням собак у закладах освіти.

Ключові питання теми: Програма присвячена актуальним викликам сучасного освітнього середовища, пов'язаним зі зростанням емоційного напруження, перевантаження та зниження психофізичної стійкості дітей. У межах програми розглядається каністерапія як науково обгрунтований ресурс емоційної стабілізації та підтримки психофізичного розвитку дітей, що може бути інтегрований в освітній процес за умови дотримання професійних, етичних і безпекових принципів. Особливу увагу приділено розумінню механізмів впливу взаємодії дитини з собакою, визначенню можливостей і меж застосування методу в закладах освіти, а також ролі педагога у створенні безпечного середовища підтримки та відновлення емоційної рівноваги учнів.

Тема 99. Сертифікація вчителів простою мовою: вимоги, етапи, поради.

Ключові питання теми: Підчас вебінару учасники ознайомляться з процедурою сертифікації вчителів, отримують практичні поради з підготовки, дізнаються про типові помилки та реальний досвід колег

Тема 100. Від рутини до творчості: як за допомогою ШІ звільнити час для роботи з учнями.

Ключові питання теми: AI-тайм-менеджмент, цифрове планування, автоматизація задач, управління проектами та баланс продуктивності

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта. Пер. з англ. Київ.: Сфера, 1998. 342 с.
2. Барна І.В. Біологія. Методика розв'язування задач: Навчальний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 216 с.
3. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. №8-9.
4. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: [монографія]. Київ : Атіка, 2008. 684 с.
5. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г.Васильців, Я.Д.Кочмарик, В.І.Блонська, Р.Л.Лупак. Київ: Знання, 2013. 207 с.
6. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с.
7. Василенко І. Ю. Тренінг розвитку творчого мислення. Обдарована дитина. 2004. № 5. С. 52-55.
8. Величко Л.П. Інтегративні завдання на основі синхроністичної таблиці / Біологія і хімія в рідній шк. 2017. №5. С. 29-32.
9. Використання ігрових технологій під час вивчення біології / Уклад. К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2010. 141 с.
10. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3Vmanig>
11. Від керівника до лідера : практичні поради для 57 директорів шкіл та керівників відділів освіти / Анна Уварова, Поліна Гоч. - Київ : Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2019. - 60 с. - URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/521/12,2019.pdf>
12. Вознюк О. В., Дубасенюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід: [монографія]. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 684 с.
13. Вукіна Н.В., Дементієвська Н.П., Сущенко І.М. Критичне мислення: як цьому навчати: наук.-метод. посіб. / За наук. ред. О.І.Пометун. Харків, 2007. 190 с.

14. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. / авт. - упоряд. Н.В.Маценко, Н.В.Свір. Харків : вид. група «Основа», 2019. 133 с.
15. Галузьяк В. М. Рефлексія у структурі особистісно-професійної зрілості вчителя. Теорія і практика управління соціальними системами. Щоквартальний наук.-практ. журнал. Харків : НТУ «ХПІ». 2008. №4. С. 17-25.
16. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
17. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
18. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків: Віват, 2022. 512 с. (Серія «Саморозвиток»).
19. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Матеріали Науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ». URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
20. Даниленко Л.І. Вивчення фізичних явищ у живій природі у процесі викладання курсу біології: навч.- методичний посібник / Л.І. Даниленко. Черкаси: Редакційно-видавничий відділ Черкаського ОІПОПП, 2010. 110 с.
21. Даниленко Л.І. Інтеграція знань у профільному навчанні біології (10-11 класи): навч.-метод. посібник / Л.І. Даниленко. Черкаси: ЧОІПОПП, 2014. 72 с.
22. Даниленко Л.І. Національно-патріотичне виховання учнів на уроках біології: метод. посібник / Л.І. Даниленко, С.О. Гончаренко, Т.В. Громова та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2017. 79 с.
23. Даниленко Л.І. Фізика на уроках біології: 7-9 класи /авт.-упор. Л.І. Даниленко. Київ: Шк. світ, 2011. 120 с.
24. Данило Косенко. Як створити шкільний простір, що мотивуватиме учнів навчатися. URL: <https://bit.ly/3kM3eY4>
25. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
26. Державний стандарт початкової освіти : постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 №688). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF>
27. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» : Постанова КМУ від 04.04.2018 № 237 (зі змінами від 05.07.2024 №796). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237-2018-%D0%BF#Text>
28. Ділова активність. Методичний посібник з дидактичним наповненням для вчителів, вихователів, класних керівників (загальний ресурс) / За заг. Ред.. Павла Гнуса. Львів. 2001. 192 с.
29. Діти та війна. Навчання технік зцілення /Патрік Сміт, Атле Дирегров, Вільям Юле. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 108 с.
30. Доброго ранку! Ми раді, що ви тут! Посібник для педагогів про проведення ранкових зустрічей. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2016. 52 с.
31. Досліджуємо світ цікаво : збірник дидактичних матеріалів до навчальних тижнів курсу «Я досліджую світ» за типовою освітньою програмою, розробленою авторським колективом під керівництвом Р.Шияна / авт.-уклад. Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 204 с.
32. Дуткевич Т.В. Техніка управлінської діяльності в закладі освіти. Київ: КНТ, 2020. 194 с.
33. Екстрена медична допомога / За ред. Г.Г. Роціна. Київ: Поліграф. книга, 2009. 138 с.
34. Європейське мовне портфоліо (методичний посібник). URL:

<http://surl.li/eakzd>

35. Збірник документів по організації позашкільної освіти. Київ. 2002. 444с.
36. Зеленська Л. Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). Молодь і ринок. № 9(195). 2021 С. 16-20. 28.
37. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. Київ: «Ексоб», 2002. 200 с.
38. Зцілення травм війни: психосоціальний аспект / автор-упор. Т. Артеменко. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2022. 80 с. URL: <http://oipopp.ed-sp.net/?q=node/76861>
39. Ілліна О. В. Проблема вмінь, необхідних для організаторської діяльності вчителя, в історії педагогічної думки. Вісник Житомирського державного педагогічного університету. 2018. № 24. С. 63-66.
40. Інновації, що приносять результат / упоряд. Т. М. Загорулько. Харків : Основа, 2016. 158 с.
41. Інструменти для оцінювання рівня безпеки, комфорту та здоров'я школи і планування змін. URL: <https://bit.ly/3kLtGkM>
42. Керівництво з проведення інтерв'єй та суперв'єй / автор-упорядник Т. Артеменко. Черкаси, КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2021. 42 с. URL: <https://cutt.ly/dEUkz1u>
43. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: <https://bit.ly/3Fju05x>. Дата перегляду: 30.11.2022.
44. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458.
45. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, №34-35, ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
46. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навч.-метод. посіб. для вчителів. Тернопіль: ТОКІППО, 2017. 60 с.
47. Козлова О.М., Сорокіна О.С., Чамата С.О. Стереометрія в старшій школі: навч.-метод. посіб. для вчителів. Черкаси: ОІПОПП, 2012. 72 с.
48. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
49. Концепція «Нова українська школа. (2016, 27 жовтня). URL: <https://bit.ly/3FFTyQo>
50. Копосов П. Нова українська школа : дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1-2 класів : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Фабула», 2021. 160 с.
51. Костюк А. В. (2014). Емоційний інтелект та шляхи його розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету, 2014. № 2. С. 85-89.
52. Котлер Ф. Стратегічний маркетинг для навчальних закладів / Ф. Котлер, Карен Ф. А. Фокс ; пер. с англ. Київ : УАМ, Вид. Хімджест, 2011. 580 с.
53. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту/ навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 423 с.
54. Кубрак О. В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
55. Литвиненко Г., Клясен Н. Управління проектами: сутність та особливості застосування в освіті. Рідна школа. 2017. №11-12. С. 39-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2017_11-12_9
56. Лідерство у діяльності керівника освітньої організації І О. І. Бондарчук, О. О. Нежинська : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти. - Київ, 2017. - 36 с. - URL : <https://core.ac.uk/download/pdt7154283886.pdf>
57. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
58. Лук'янова Л.Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади: [монографія]. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.

59. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 320 с.
60. Мартинець Л. А. Управління професійним розвитком учителів : навч.-метод. посіб. / Л. А. Мартинець. - Вінниця : ДонНУ, 2016. - 87 с. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності: стандарти та рекомендації. - URL : <https://cutt.lv/prnvgJh>
61. Матюха Г. В., Салло Ю. В. Організація групової роботи на уроках англійської мови. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2013. С. 271-274.
62. Машовець М.А., Науменко М.С. Особливості емоційно-ціннісного спілкування в сучасній українській сім'ї. Молодий вчений. 2018. № 8.1 (60.1). С. 80 – 84.
63. Менеджмент та маркетинг в сучасних освітніх організаціях: колект. навч. посіб. / Авт. колектив: за ред. З.В. Рябової. - Київ : НАПН України, Ун-т менедж. освіти, 2021.-273 с.
64. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. - К., 2021. - URL : <https://academiq.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/Metodychni-rekomen-datsiyi-dlva-serednih-shkil-l-Lpdf~>
65. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL: <https://bit.ly/3VVI00D>
66. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти : наказ МОНУ від 13.07.2021 №813. URL: <http://surl.li/dyrzc>
67. Мірошник О. Г. Професійно-педагогічна рефлексія у вимірах основних сфер професійної активності вчителя. Психологія і особистість. 2015. №1 (7). С. 162-173.
68. Навчаємо мислити критично: пос. для вчителів / авт-уклад. О.І.Пометун, І.М.Сущенко. Дніпро: ЛІРА, 2016. 144 с.
69. Навчаємо мислити критично: посіб. для вчителів / авт-уклад. О.І.Пометун, І.М.Сущенко. Дніпро: ЛІРА, 2016. 144 с.
70. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа : теорія і практика формування оцінювання у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти». / О.Фідкевич, Н.Бакуліна. Київ : Генеза, 2019. 64 с.
71. Нова українська школа : розвиток критичного мислення учнів початкової школи : навчально-методичний посібник / О.Пометун. Київ : Вид. дім «Освіта», 2020. 192 с.
72. Нова українська школа зустрічає першокласників / авт.-уклад. Л.Добровольська, В.Андросова. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2018. 216 с.
73. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. - Львів: Світ, 2019. 136 с.
74. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / za zag. red. H. M. Bibik. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
75. Новгородська Ю. Г. Маркетингові технології як засіб ефективного управління закладом освіти / Ю. Г. Новгородська In: The 7th International scientific and practical conference "World science: problems, prospects and innovations"(March 24—26, 2021). Perfect Publishing, Toronto, Canada. - 2021. - С. 592-601.
76. Новик І., Борисенко Ю., Венгловська О., Гладкова Г., Стягунова О. Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти: комплект навчально-методичного забезпечення. Київ. УІРО. 2024. URL: <https://bit.ly/3W23u8e>
77. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні : посіб. для слухачів закладів післядипломної освіти, керівників закладів загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами» / О. М. Отич, Л. К. Задорожна, З. В. Рябова, Л. М. Оліфіра та ін.; за заг. ред. О. М. Отич, Л. К. О. де Фонтана; НАПН України, УВУПО, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», КВЗЗСО «Одес. акад. неперв. освіти»,

КультурКонтакт Австрія. Київ, 2018. 74 с.

78. Овчаренко О.П., Лазар А.П., Матюшко Р.П. Основи радіаційної медицини: навч. посібник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. 208 с.
79. Осадчий І.Г. Педагогіка якості освіти: бери й роби. Посібник із менеджменту якості для керівників закладів загальної середньої освіти. Київ: «Видавнича група «Шкільний світ». 2021. 272 с.
80. Освітнє лідерство : від теорії до практики : монографія / За наук. рсд. В. Р. Міляєвої ; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. - Київ ; Кривий Ріг : вид. Р. А. Козлова, 2021. -296 с.
81. Основи критичного мислення: метод. пос. для вчителів / О.І.Пометун, І.М.Сущенко. Дніпро: ЛІРА, 2016. 156 с.
82. Палько Т. В. Психологічна програма розвитку рефлексії вчителів в умовах післядипломної педагогічної освіти. Актуальні проблеми психології. 2014. Т. 1. Вип. 41. С. 163-168.
83. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкування у школі – це міф чи реальність? URL: <https://bit.ly/3EWW2eV>
84. Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості/стресостійкості у дітей в освітніх навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Богданов С. О. та ін. ; заг. ред.: Чернобровкін В. М., Панок В. Г. Київ : Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. 208 с.: іл., табл. URL: <https://cutt.ly/41ZBVFb>
85. Підприємництво для школярів. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/pidpriemnictvo-dla-skolariv-modul-3>
86. Побірченко Н. А. Психодіагностика професійної ідентичності майбутніх вчителів : методичні рекомендації. Київ : БЦФ ТОВ «Дельфін», 2010. 45 с.
87. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
88. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Посібник для вчителя. Київ, 2014. 280 с.
89. Правило кисневої маски для педагогів: практичні вправи для відновлення в травматичних обставинах від Тетяни Тимошенко. URL: <https://bit.ly/3uydYxV>
90. Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : Наказ МОН від 20.09.2024 №1349. URL: <https://bit.ly/4gz4fh2>
91. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
92. Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН від 19.02.2021 №235. URL: <https://bit.ly/3C7tkvQ>
93. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : наказ МОН від 12.10.2022 № 905. URL: <https://bit.ly/3vgA4Fe>
94. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації новопризначених керівників закладів загальної середньої освіти : наказ МОН від 16.09.2022 № 817. URL: <https://bit.ly/3jkPBkS>
95. Про об'єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 р. № 2245-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 15, ст. 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>
96. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
97. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
98. Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної

- середньої освіти» : наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf
99. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
  100. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Цифровий ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
  101. Путівник з розвитку критичного мислення в учнів початкової школи: методичний посібник для вчителів / автори-укладачі О.І. Пометун, І.М. Сущенко. Київ, 2017, 96 с.
  102. Пучков І. Використання змішаного навчання при підготовці вчителів початкових класів. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2017. № 1 (13). С. 260-264.
  103. Рамка безперервного професійного розвитку вчителів. URL: <https://ngschoolteacher.wixsite.com/cpdinsett/cpd-framework>
  104. Резван О. О. Шляхи вдосконалення професійної рефлексії вчителів проектних класів «Інтелект України». Рідна школа. 2016. №4. С. 65-69.
  105. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти : наказ МОНУ від 01.04.2022 №289. URL: <http://surl.li/coolq>
  106. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
  107. Розвиваємо громадянські компетентності : другий клас / під заг. ред. Н.Бібік, Н.Софій. Київ, 2019. URL: http://www.ussf.kiev.ua/images/project-50/2class_5-Vartist_4.pdf
  108. Рябова З.В., Кравченко Г.Ю. Метод проектів у розвитку якості початкової освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2013. 144 с.
  109. С. 9-14.
  110. Савченко О.Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
  111. Самооцінювання закладу освіти: ефективний інструмент підвищення управлінської діяльності. URL: <https://bit.ly/3wUZ8lt>
  112. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
  113. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : наказ МОЗ України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
  114. Северинова А.М. Основні вектори розвитку фізичної науки і професіоналізму вчителя. Педагогічний вісник. 2019. №3 (97). С.43-45
  115. Сеїтосманов А., Фасоля О. Нова школа у нових громадах : посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. Київ, 2017. 128 с.
  116. Сенчина Н. Г. Формування педагогічної рефлексії учителів гуманітарних спеціальностей у післядипломній освіті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2019. 22 с.
  117. Скиба М. Цінності в школі – від глухої оборони до навігації в незвіданому. Нова українська школа. URL: <https://bit.ly/3UrXXnA>
  118. Скиба М. Цінності в школі – від глухої оборони до навігації в незвіданому. Нова українська школа. URL: <https://bit.ly/3UrXXnA>

119. Скиба Микола. Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ. URL: <https://bit.ly/30xzdEL>
120. Скрипник М. І. Технології професійного розвитку педагогів: методичний poradnik. Київ, 2016. 231 с.
121. Спрощене оподаткування – загальноприйнята світова практика. URL: <http://www.academia.org.ua/?p=282>.
122. Степаненко О.О. Обґрунтування поняття «тьютор» у освітньо-дослідницькому просторі. Педагогічні науки, 2018. С. 198-204.
123. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с.
124. Супервізія : професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : poradnik для супервізорів (наставників). - URL : <http://www.ussf.kiev.ua/images/news/2019.09.18/%D0%A1%D1%83%D0%BF%D0%B5%P1%80%P0%B2%P1%96%P0%B7%P1%96%P1%8F.pdf>
125. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: в 5 тт. Київ: «Рад. школа», 1976. Т. 2. С. 600-601.
126. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа» / уклад. : Клокар Н.І., Нікулочкіна О.В., Київ, 2018. 6 с.
127. Удовицька Т. А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву у процесі навчання (до постановки проблеми). Вища освіта України : теорет. і наук.-метод. часопис. Вип. 31. Т. VIII (50). Інститут вищої освіти НАПН України, 2013. 407-416.
128. Удовицька Т. А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву у процесі навчання (до постановки проблеми). Вища освіта України : теорет. і наук.-метод. часопис. Вип. 31. Т. VIII (50). Інститут вищої освіти НАПН України, 2013. С. 407-416.
129. Удовицька Т. А. «Кліпове мислення» молоді: особливості прояву у процесі навчання (до постановки проблеми). Вища освіта України : теорет. і наук.-метод. часопис. Вип. 31. Т. VIII (50). Інститут вищої освіти НАПН України, 2013. С. 407-416.
130. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.]. Вінниця, 2018. 196 с.
131. Фасоля А. Читацька компетентність: що формуємо, що і як перевіряємо й оцінюємо. Дивослово, № 9. 2017. С. 8-15.
132. Фідкевич О., Богданець-Білоskalенко Н. Нова українська школа : теорія і практика формування оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2020. 96 с.
133. Фінансовий сенсей. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/finansovyy-sensey>
134. Фісун О. В. Педагогічна фасилітація як багатозначний феномен. 3б. наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С.Сковороди. «Засоби навчальної та науково-дослідної роботи», 2010. Вип. 34. С.133-139.
135. Фундаментальні цінності академічної доброчесності ; пер. з англ. ІІ Міжнародний центр академічної доброчесності. - 2019. - 39 с. - URL : <https://www.skcptic.in.ua/wp-content/uploads/Integ-Valucs-Ukr.pdf>
136. Хриков Є. М. Методологія педагогічного дослідження : монографія. Харків, 2018. 294 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4827/1/khrikov.pdf>
137. Шамрай С.М. Біологічні експерименти в школі / С.М. Шамрай, К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2003. 96 с.
138. Швець, Т. Тьюторські компетенції, або Чому не кожен вчитель може стати тьютором. 2018. URL: <https://bit.ly/3irvxgm>
139. Шевченко І. А. Розвиток фахової компетентності вчителів природничих дисциплін у післядипломній педагогічній освіті: метод. посіб. [для післядипл. пед. освіти]. Вінниця: КВНЗ «ВАНО», 2016. 96 с.
140. Шевчук А. С. Дитячі розваги і свята (у схемах, таблицях, визначеннях, сценаріях) : навч.метод. посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 336 с.

141. Шевчук А. С. Формування навичок рефлексії у дітей: ранкова зустріч «Мистецький досвід». Музичний керівник. 2021. № 5. С. 4-7.
142. Шуневич О. М. Фасилітативний підхід як умова трансформаційного навчання вчителів
143. Шуневич О. М. Фасилітативний підхід як умова трансформаційного навчання вчителів у післядипломній освіті. Суспільні дисципліни як засіб формування цивілізаційної компетентності здобувачів освіти: Матеріали I Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. Рівне, 2018. С. 219-224.
144. Щербак О.І., Софій Н.З., Бович Б.Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2014. 136 с.
145. Щодо нагальних питань впровадження Закону України «Про повну загальну середню освіту» : лист МОН від 08.04.2020 №1/9-201. URL: <https://bit.ly/3wlUDiR>
146. Ehsan Taebi. Reflection in a Spontaneous World. URL: <http://surl.li/eakxc>
147. Stroebe, M., Schut, H. (2010). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description, *Death Studies*, 23:3, 197-224. URL: <https://doi.org/10.1080/074811899201046>
148. What Is Flipped Learning? URL: <http://surl.li/eakyu>
149. Yarborough C. and Fedesco H. Motivating Students. URL: <http://surl.li/earpm>

Додаткова література:

1. Абетка для директора. URL: <https://bit.ly/2YDTDXJ>
2. Аксініна І., Войтанішек О., Саніна О. Педагогічний коучинг: новація в шкільному менеджменті. Директор школи. Київ: Шкільний світ, 2018. № 23-24. С. 10-20.
3. Андрищенко О.О. Сутність феномену «рефлексивні вміння педагога». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2016. Вип. 51 (104). С. 67-73.
4. Андрищенко Т.К. Розвиток рефлексивної компетентності педагога: теорія і практика. Наук.-метод. посібник. Черкаси : КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2022. 72 с.
5. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. №8-9. С. 9-14.
6. Біла книга. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів./Дж.М.Зош, Е.Дж.Хопкінс, Х.Дженсен, К.Лю, Д.Ніл, К.Хірш-Пасек, С.Л.Соліс, Д.Вайтбрэд. The LEGO Foundation, 2017. 39 с. URL: <https://cutt.ly/h1FRr1i>
7. Богомолець О. В. та ін. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи) : посібник / за ред. Богомолець О.В., Рошчина Г.Г. Київ : Юстон, 2016. 211 с.
8. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В., Чуєв П.М. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: <https://bit.ly/3VurwoI>
9. Борисенко В. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підхід. 2017. URL: <https://bit.ly/3hxpBSJ>
10. Брюховецький В.С. Ліна Костенко: Нарис творчості. К.: Дніпро, 1990. 262 с.
11. Гондарева Г.В. Концепція розвитку емоційного інтелекту старшокласників у навчально-виховному процесі. Таврійський вісник освіти. 2013. № 2. С. 260-264.
12. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник /упор. О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с. URL: <https://cutt.ly/70zsIND>
13. Гуревич Р. С. Формування інформаційної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійних технологій. Наукові записки. Серія: Педагогіка. 2007. С. 38-41.
14. Даниленко Л.І. Інноваційні технології у профільному навчанні

старшокласників: навч.- метод. посібник. Черкаси: Редакційно-видавничий відділ Черкаського ОПОПП, 2015. 92 с.

15. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / М.А. Скидан, О.М. Євдін, В.М. Могильниченко, О.В. Горіцький, О.П. Жихарев, О.М. Крикун; За заг. редакцією к.м.н. М.А. Скидана. Київ: Атіка-Н, 2007. 92 с.
16. Дубицкий А.Е., Семенов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф. Київ: Здоров'я, 1993. 462 с.
17. Євтух М. Б., Черкашина Т. В. Педагогічна система самопізнання і особистісно-професійного самовдосконалення : підручник. Черкаси : Видав. Чабаненко Ю. А., 2017. 348 с.
18. Єльнікова Г. Управлінська культура керівника загальноосвітнього навчального закладу. Управлінська компетентність. Київ, 2005. 128 с. (Б-ка «Шкільний світ»). С. 102-109.
19. Калошин В.Ф. До навчання творчого мислення. Управління школою : основа професійного зростання. 2015. № 19-21. С. 68-73.
20. Керівництво МПК з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації. Київ : Унів. вид-во Пульсари, 2017. 216 с.
21. Коваль А.П., Культура ділового мовлення: писемне та усне ділове спілкування. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ, 1997. с.193-280.
22. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст. 458.
23. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. URL: <https://bit.ly/3cp4kEx>
24. Копильчук В. Інтегровані уроки як засіб підвищення якості знань учнів. URL: <http://itcm.comp-sc.if.ua/2018/kopylchuk.pdf>.
25. Крижанівський В.В. Природнича освіта в умовах реформування Нової української школи. Педагогічний вісник, 2022. № (3)109. С. 32-33.
26. Кугуєнко Н.Ф. Активні та інтерактивні методи навчання як фактор забезпечення педагогіки успіху. Джерело пед. майстерності. 2008. № 2. С. 32-37.
27. Кудін В.С. Партнерська взаємодія – основа освітнього процесу НУШ. Навчально-методичний посібник. Черкаси. 2022. 128 с.
28. Мариновська О. Інтегральна технологія навчання: від теорії до практики. Початкова освіта. 2011. № 32 (608). С. 3-5.
29. Менеджмент освітньої організації. Харків : ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.
30. Модельні навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/>
31. Мойсеюк Неля. Педагогіка. URL: <https://bit.ly/3z9M8cc>
32. Моргун В.Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. Постметодика, 2010. № (6)97.С. 2-15.
33. Навчання, досвід, наставництво. Інформаційний бюлетень За медичні права. Квітень 2011. № 4. С. 2-3. URL: <http://lviv.medprof.org.ua/uploads/media/2-3.pdf>
34. Нова українська школа : дидактичні основи STREAM-освіти в початковій школі : навчально-методичний посібник /С.Вакарін. Київ : Саміт-книга, 2021. 144 с.
35. Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / Д.В. Ротфорт, О.М. Гезей, за заг. ред. Л.Д.Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021.144 с.
36. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4. С.36-42.
37. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ. URL: <https://conf.zippro.net.ua/?p=340>
38. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про

загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту : Постанова КМУ від 27.09.2017 №733. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text>

39. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
40. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 05.12.2015 № 389-VIII-XII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст. 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
41. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. І Л. В. Пшенична. - Суми : вид-во «СумДПУ імені А. С. Макаренка», 2016. - 520 с.
42. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Піроженко, І.І. Карабаєва, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловійова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарева]; за ред. Т.О. Піроженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/722164/>
43. Розвиваємо громадянські компетентності з 1 класу / під заг. ред. Н.Бібік, М.Араджионі. Київ : ФОП «Парашин К.С.», 2018. 880 с.
44. Самопізнання і самовдосконалення в схемах, формулах, таблицях: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Е. А. Піньковської, Т. В. Черкашиної. Укладач А. В. Аносова. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. 152 с.
45. Северинова А.М. Забезпечення ефективного освітнього процесу під час викладання фізики і хімії. Педагогічний вісник. 2020. №3 (101). С.41-45.
46. Северинова А.М. Здійснення переходу до компетентнісної моделі навчання та впровадження нових методичних підходів у вивчення фізики. Педагогічний вісник. 2018. №3 (93). С.38-40
47. Сич Т. В. Управління людськими ресурсами закладу освіти : [навч. посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління навчальним закладом» спеціальності 073 «Менеджмент»] І Т. В. Сич // Держ. закл. «ЛНУ імені Тараса Шевченка». - Старобільськ, 2021. - 283 с.
48. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка, 2007. 92 с.
49. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. / Наук. ред., передм. О.І.Пометун. Київ: Плеяди, 2006. 220 с.
50. Тимошко Г.М. Управління формуванням професійного здоров'я педагогів. Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. Київ, 2015. Вип. 83. Част. 2. 224 с. С.102-107.
51. Типова освітня програма для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна : наказ МОН України від 12.08.2022 № 743) URL: <https://cutt.ly/p018NA1>
52. Топузов О.М. Освітнє партнерство в системі загальної середньої освіти: теорія і методологія. Київ : Інститут педагогіки : Педагогічна думка, 2021. 160 с.
53. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. О.І.Пометун. Київ, 2020. 104 с.
54. Черкашина Т. В. Сучасні педагогічні практики: педагогічна система самопізнання і особистісно-професійного самовдосконалення: навчально-методичний посібник : для педагогічних працівників. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2019. 162 с.
55. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома - The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: <https://cutt.ly/b0zhk41>
56. Як підвищити креативність? Тренінг, спрямований на формування креативності. Шкільний світ. 2007. № 23-24. С. 19-35.

57. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71
58. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71.
59. Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. URL: www.coe.int/lang-cecr
60. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. URL: www.coe.int/lang-cefr
61. Sullivan, K. (2015). An Application of Family Stress Theory to Clinical Work with Military Families and Other Vulnerable Populations. *Clinical Social Work Journal*, 43(1), 89-97.